

Gdzie znajdziesz więcej informacji:

Wydawca: Centrala Ruchu Turystycznego – Morawy Południowe, z.s.p.o.

Projekt pt. „Poprawa jakości, poszerzenie oferty oraz prezentacja destynacji Morawy Południowe” został zrealizowany przy współudziale środków z budżetu Republiki Czeskiej z programu Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

© Jižní Morava – bank zdjęć, autorzy: Jan Brettschneider, Projekt AUSTERLITZ – Michaela Wecker, GoFromBrno

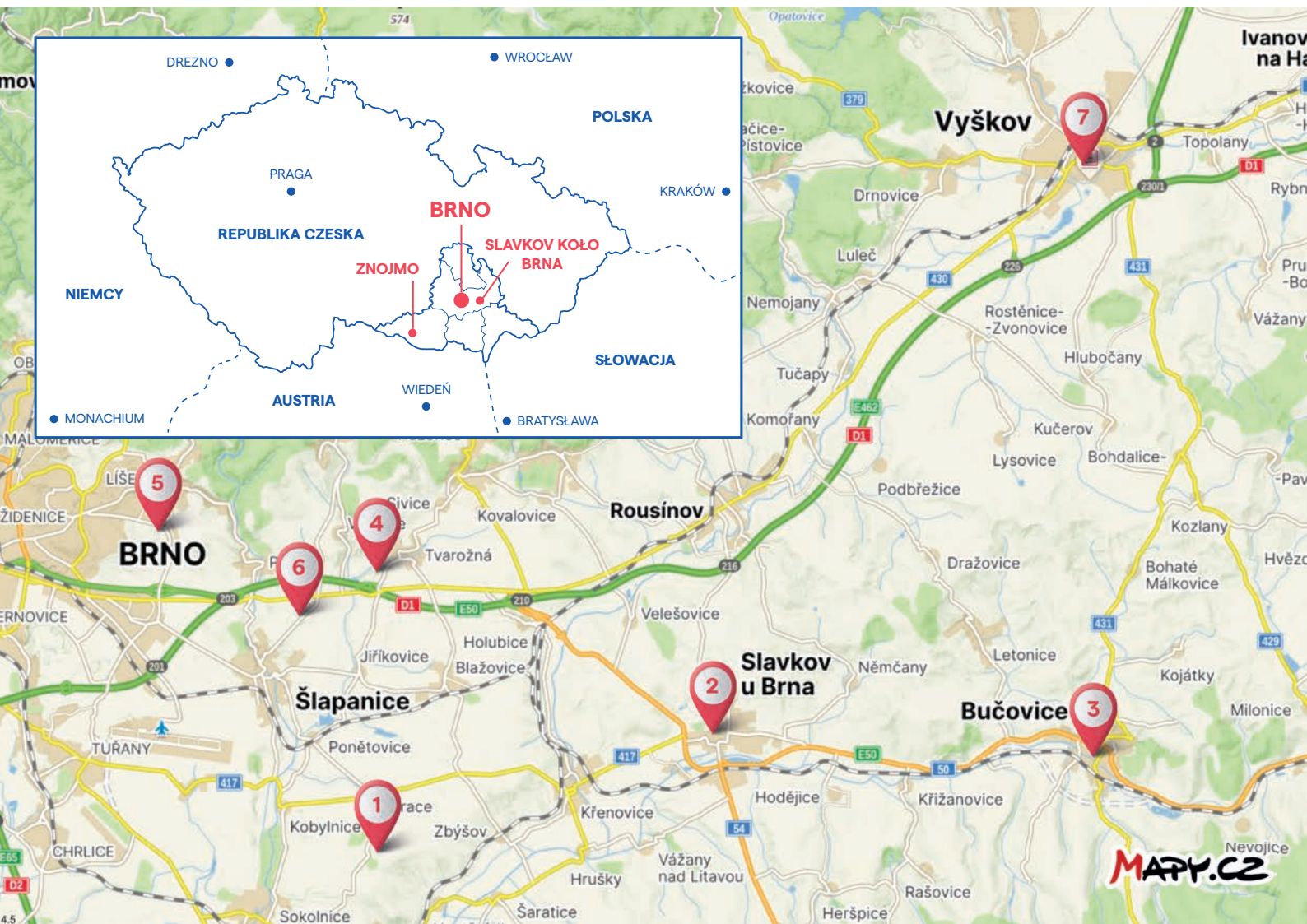
Gdzie wypić pyszną kawę albo zjeść porządny obiad? Skosztuj topowych lokali Moraw Południowych z przewodnika gurmętzijni-morava.cz.

Podróżując po Morawach Południowych, zostaw auto i zmartwienia w domu – skorzystaj z transportu publicznego idsjmk.cz.

NAPOLEON NA MORAWACH POŁUDNIOWYCH

*Odkryj miejsca, w których
pisata się historia Europy.*

PL

WOJNY NAPOLEOŃSKIE

W 1791 roku Ludwik XVI został zmuszony do podpisania nowej konstytucji, a Francja stała się monarchią konstytucyjną. Leopold II Habsburg i Fryderyk Wilhelm II zawarli antyfrancuski sojusz, na który Francja zareagowała wypowiedzeniem wojny i zajęciem części dzisiejszej Belgii i Holandii. Po kolejnym zamachu stanu w Paryżu Ludwik XVI został stracony, co wprawiło resztę Europy w osłupienie! Do koalicji antyfrancuskiej dołączyły kolejne państwa i wspólnymi siłami odbiły tzw. Niderlandy Habsburgów. W tej wojnie po raz pierwszy dał się poznać światu generał Napoleon Bonaparte. Podczas kampanii włoskiej

pokonał wojska piemoncko-sardyńskie oraz sprzymierzone wojska austriackie. Zajął Niceę, Sabaudię, Toskanię... Na podbitych terenach utworzył tzw. Republiki Siostrzane. Cesarz Franciszek I poprosił o zawarcie rozejmu. Napoleon powrócił do Paryża jako bohater, a następnie wyruszył na słynną wyprawę egipską. W międzyczasie w 1799 roku nowa koalicja zadała Francuzom serię porażek. Napoleon powraca jako wybawiciel, zostaje mianowany pierwszym konsulem, pokonuje Austriaków w bitwie pod Marengo, przyłącza do Francji znaczną część północnych Włoch, a w 1801 roku koronuje się na cesarza Francuzów.

BITWA TRZECH CESARZY

Na 1805 rok Napoleon zaplanował inwazję na Wielką Brytanię. Zaanektował Hanower, kazał stracić krewnego byłego króla Francji. Co za śmiałość! Europejscy władcy są oburzeni. Rosja, Prusy, Austria i Wielka Brytania zawiązują III koalicję antyfrancuską. Napoleon, zamiast bronić się, planuje atak na Austrię, a później na Rosję. W październiku dotarł nad Dunaj i otoczył austriackiego podmarszałka Macka pod Ulm. Na nic zdała się pomoc Rosjan pod dowództwem generała Kutuzowa. Napoleon zmusił przeciwnika do wycofania się pod Ołomuniec, zajął Znojmo i Brno. Zmagał się jednak z zaopatrzeniem, koalicję zaś

wzmocniła armia rosyjska z carem Aleksandrem I na czele. Francuzi zajęli strategiczną pozycję na wzgórzach Staré Vinohrady już 29 listopada, aby później, ku zdziwieniu przeciwnika, opuścić je. Była to część strategii. I choć bitwa ostatecznie nie odegrała się według niej, 70-tysięczna armia francuska odniosła miażdżące zwycięstwo nad 90-tysięczną armią sprzymierzonych. Po bitwie Francja i Austria zawarły rozejm. Siły rosyjskie opuściły pole bitwy, nie wypowiedziawszy słowa „pokój”. Dramatyczne wydarzenia spod Austerlitz co roku w grudniu przypomina cykl imprez rekonstrukcyjnych w mundurach z epoki.

1

MOGIŁA POKOJU

Wyjątkowy pomnik wojenny z pokojowym przesłaniem wzniesiono ku czci wszystkich ofiar bitwy pod Austerlitz. Smukła, rozszerzająca się ku dołowi budowla autorstwa architekta Fanty jest charakterystycznym elementem chronionej strefy zabytkowej Pole Bitwy Austerlitz. W podziemnej kaplicy wciąż składane są szczątki poległych.

Na wzgórzach miało miejsce decydujące starcie. Zgodnie z legendą słońce wyłaniające się zza chmur oświetliło Napoleonowi linie wroga. Obok pomnika można zjeść tort w kawiarni, ale przede wszystkim warto zajrzeć do muzeum na nową wystawę multimedialną. Nie ma się co bać przeglądu dat i faktów, czekają niezapomniane przeżycia!

2

PAŁAC SLAVKOV

Austriacki cesarz Franciszek i rosyjski car Aleksander I spędzili noc przed bitwą w pałacu Slavkov pełni optymizmu. Ale już następnego dnia z balkonu pałacu ogłosił swoim żołnierzom zwycięstwo Napoleon, a 6 grudnia 1805 roku w Sali Historycznej podpisano rozejm między Francją i Austrią. Okres ten przybliży rozległa wystawa Muzeum

Historycznego zaaranżowana w jednym ze skrzydeł pałacu. Do dawnej rezydencji słynnego rodu Kouniców warto zawitać nie tylko podczas imprez napoleońskich. Perłę baroku otacza piękny park z cennymi posągami oraz pole golfowe. Bardziej przyjemne, ale również pobliższe oferuje pobliski browar.

3

PAŁAC BUČOVICE

Również przez Bučovice w 1805 roku przemaszerowała gwardia cesarska. Co więcej, właściciele tutejszego pałacu brali osobisty udział w walkach – c.k. marszałek polny Jan I Liechtenstein dowodził w bitwie pod Austerlitz kawalerią, po bitwie zaś reprezentował monarchię austriacką podczas negocjacji pokojowych. W pałacu czekają przepiękne

wnętrza. Wśród znawców cenione są bogata w sztukaterie Sala Cesarska oraz kuriozalna Sala Zajęcza z freskami z odwróconym światem, w którym zajęte pokonały ludzi, a psy stały się władcami świata. Trudno o podobną perełkę na północ od Alp – renesansowy pałac z dziedzińcem arkadowym jest dziełem artystów z całej Europy.

4

SANTON

Bitwę trzech cesarzy upamiętnia również pagórek położony za zachód od wsi Tvarožná. Na stanowisko artylerii wybrał je sam Napoleon. Miejscowi nazywają go Kopeček (Górka), nazwę Santon nadali mu francuscy żołnierze, którym przypominał wzgórze napotkane podczas kampanii egipskiej. Przed bitwą pagórek zrównano, wyburzono stojącą na nim

kaplicę oraz umocniono go okopami. Dziś na jego szczycie stoi klasycystyczna kaplica Matki Boskiej Śnieżnej z 1832 roku z figurką Maryi oraz tablicami pamiątkowymi z portretami francuskich generałów Claparèda i Valhuberta oraz rosyjskiego generała Bagrationa. Na głównym placu wsi zobaczyć można kopię francuskiej armaty polowej.

5

BRNO

Czy podczas słynnej kampanii Napoleon przebywał w Brnie? Tak! W pamiętnym 1805 roku spędził tu więcej czasu niż na polu bitwy, choć regularnie opuszczał miasto w celu zbadania terenu. Wraz ze swoim sztabem ulokował się w Pałacu Gubernatorskim (dziś Galeria Morawska), a przed pałacem otwarto rzeźnię dla żołnierzy! Niedaleki teatr Reduta

przekształcono na więzienie dla oficerów i szpital. W parku Denisovy sady pod Petrovem stoi obelisk wzniesiony w 1818 roku jako podziękowanie za koniec wojennych udręk, zaś w parku Tyršův sad w dzielnicy Veveří pomnik francuskiego generała Valhuberta, który zmarł w Brnie na skutek ran odniesionych w bitwie pod Austerlitz.

6

ŠLAPANICE I ŽURÁŇ

W Šlapanicach natrafisz na pierwsze ślady bezpośrednie związane z miejscem bitwy, a zaledwie 25 minut marszu dzieli Cię od Žuránia – miejsca o wyjątkowej atmosferze. Kopiec nie jest formacją naturalną. To sztucznie usypany kurhan z okresu wielkiej wędrówki ludów, jedno z najważniejszych stanowisk archeologicznych na Morawach. Szczyt wieńczy

klony oraz kubistyczny pomnik z mapą przedstawiającą rozmieszczenie wojsk 2 grudnia 1805 roku o poranku. Jest tu również cytad z proklamacji Napoleona wygłoszonej po bitwie. To właśnie z tego miejsca wydał on rozkaz do ataku na Wzgórza Prackie oraz wykonania manewru zwanego lwim skokiem, który przesądził o losie bitwy.

7

PAŁAC VYŠKOV

W Vyškovie doszło do pierwszego większego starcia między armią francuską a wojskami sprzymierzonych, które nadciągały od Ołomuńca. Cztery dni przed rozpoczęciem krwawych walk pod Austerlitz wojska rosyjskie zaskoczyły kilka oddziałów francuskiej lekkiej jazdy. Francuzi pospiesznie wycofywali się przed przewagą wroga po drodze cesarskiej

w kierunku Brna, a Rosjanie przejęli kontrolę nad Vyškovem. Później w tutejszym pałacu nocowali car rosyjski Aleksander I i cesarz austriacki Franciszek I (a w 1805 roku podobno również Napoleon). Obecnie mieści się tu muzeum prezentujące wystawy historyczne, a także największą na Morawach kolekcję ceramiki habańskiej.

8

ZNOJMO

O czym wielu mieszkańców Znojma nie ma najmniejszego pojęcia? Że właśnie tu w lipcu 1809 roku rozegrała się kluczowa bitwa, podczas której Napoleon pokonał V koalicję antyfrancuską. Kiedy po utarczkach pod Dobšicami i Suchohrdami Francuzi nacierali dalej przez klasztor Louka, zatrzymała ich burza. W klasztornych piwnicach popadli

w stan całkowitej niezdolności do walki! Uratowało ich przybycie posiłków. Na pomoc Austriakom przyszła gwardia cesarska, ale Francuzi mieli przewagę liczebną. Według legendy Napoleon niespodziewanie oświadczył: „Dość było krwi!”. I zawarł rozejm. Bitwa pod Znojmem potwierdziła pozycję Napoleona jako (tymczasowego) władcy Europy.